

Силабус курсу

Історія зарубіжної літератури та методики її викладання

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014.02 Середня освіта. Мова та література (французька)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Французька мова і література)»

Компонент освітньої програми: обов'язковий

Рік підготовки, семестр – 1 рік, 2 семестр

Кількість кредитів – 2

Мова викладання: українська

Дні занять: згідно розкладу

Консультації: згідно розкладу

Керівники курсу

Докт. пед. наук, канд. філ. н., проф. Грицак Н.Р.

Контактна інформація: grycak78@tnpu.edu.ua 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Курс «Історія зарубіжної літератури та методики її викладання» спрямований на розкриття закономірностей світового літературного процесу зазначеного періоду, національної своєрідності літературних процесів у різних країнах Європи, художні особливості творчості письменників зазначеного періоду; увиразнення особливості поезики, художнього світу письменника; усвідомлення специфіки мистецького мислення й сутність творчих пошуків письменників цієї епохи; характеристику напрямів і течій в літературі середньовіччя і відродження; аналізувати літературні твори з урахуванням культурно-мистецького контексту епох; формування підґрунтя для розуміння наступного літературного процесу.

Завданнями курсу є розкриття історико-культурного контексту виникнення та загальні закономірності розвитку літературного процесу в епоху середньовіччя та відродження; увиразнення проблематики, ідейно-тематичної основи творів, змістовні і естетичні особливості, що вивчаються текстуально; вивчення основних теоретичних понять, що необхідні для розуміння літератури цього періоду та культури в цілому.

Структура курсу

Години			Тема	Результати навчання	Завдання
лекції	семінари	сам. робота			
Змістовий модуль 1. Література Середньовіччя					
2		2	Тема 1. Загальна характеристика літературного процесу доби Раннього Середньовіччя.	Знати основні риси культури Середніх віків; загальні закономірності літературного процесу в період Раннього Середньовіччя. Уміти увиразнювати ключові етапи розвитку літератури.	Питання, обговорення
2	2	2	Тема 2. Загальна характеристика літературного процесу доби Зрілого Середньовіччя.	Знати жанрову характеристику літератури Зрілого Середньовіччя. Уміти аналізувати твори героїчного епосу.	Питання, обговорення
2	2	4	Тема 3. Лицарська лірика.	Знати жанри лицарської лірики. Уміти аналізувати твори.	Питання, обговорення
2	2	4	Тема 4. Данте – геніальний поет Італії.	Знати поезику твору. Уміти аналізувати твір.	Питання, обговорення
Змістовий модуль 2. Зарубіжна література епохи Відродження					
2	2	2	Тема 5. Загальна характеристика літературного процесу доби Відродження.	Знати характеристику епохи Відродження. Уміти виокремлювати ключові ознаки цієї епохи в різних літературах.	Питання, обговорення
2	2	2	Тема 6. Італійське Відродження.	Знати характеристику Італійського Відродження. Уміти аналізувати твори.	Питання, обговорення
2	2	2	Тема 7. Творчість В. Шекспіра.	Знати жанрові різновиди драматургії Шекспіра. Уміти аналізувати твори.	Питання, обговорення

2	2	2	Тема 8. Творчість В. Шекспіра. «Гамлет».	Знати історію створення трагедії, особливості композиції. Уміти характеризувати персонажів.	
Змістовий модуль 3. Література XVII ст. – XVIII ст.					
2	2	2	Тема 9. «Міщанин-шляхтич» Ж.Б. Мольєра – сатирична енциклопедія французького життя XVII ст.	Знати філософсько-естетичні засади творчості. Уміти аналізувати твір.	
2		2	Тема 10. Англійське Просвітництво. Д.Дефо, Дж.Свіфт, С.Річардсон, Р.Бернс.	Знати передумови виникнення Просвітництва. Уміти аналізувати твори.	

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях навчальної або професійної діяльності, приймати ефективні рішення у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети, продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями.
ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й інтерпретації інформації з різних джерел, дотримуючись норм академічної доброчесності.
ЗК11	Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
ФК1.	Здатність розуміти та застосовувати основи педагогіки і психології в освітній діяльності у закладах загальної середньої освіти задля розвитку процесуальної складової освітнього процесу і ефективного використання традиційних та інноваційних форм, методів, засобів організації освітньої діяльності вчителя французької і другої іноземної мови (англійської) та зарубіжної літератури.
ФК2.	Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, здійснювати інтегроване навчання, формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей, критичне мислення.
ФК5	Здатність використовувати професійні знання і практичні навички в галузі лінгвістики, літературознавства, зарубіжної літератури.
ФК6.	Здатність планувати, організовувати та проводити уроки і позакласні заходи з французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури з урахуванням особливостей навчання, здійснювати контроль та оцінювання результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.
ФК7	Здатність використовувати можливості мережевих програмних систем, Інтернет-ресурсів, мобільних застосунків та цифрових технологій для вирішення теоретичних і практичних завдань у професійній діяльності, ефективно

	використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.
ФК8.	Здатність формувати в учнів уміння вчитися, сприяти їх мотивації до вивчення іноземних мов і читання творів зарубіжної літератури.
ФК13.	Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі, використовувати інновації у професійній діяльності, застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності, здатність до навчання впродовж життя ("lifetime learning") та здійснення моніторингу власної педагогічної діяльності і визначення індивідуальних професійних потреб.
ФК 14	Здатність брати участь у різних формах професійної комунікації (семінари, конференції, засідання методичного об'єднання, круглі столи, вебінари, дискусії тощо), застосовувати знання з психології, педагогіки, мовознавства, літературознавства, методики навчання іноземних мов.
ФК 15	Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності, систематизувати, аналізувати, інтерпретувати та представляти його результати.
Програмні результати навчання	
ПРН2.	Аналізувати стан і можливості вдосконалення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища згідно з нормами безпеки життєдіяльності в закладах загальної середньої освіти із застосуванням інноваційних підходів, методів і технологій, враховуючи потреби (у тому числі особливі потреби) учнів.
ПРН4.	Знати, розуміти та застосовувати принципи, форми, сучасні методи, прийоми навчання іноземних мов і зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.
ПРН6.	Здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей учнів, створювати умови формування позитивної самооцінки та мотивації учнів до навчання; забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами; застосовувати механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і учнем.
ПРН8	Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію різних навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час освітнього процесу.
ПРН10.	Забезпечувати діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації.
ПРН11.	Володіти різноплановими методами і способами перевірки знань з французької мови і літератури, другої іноземної мови та зарубіжної літератури, реалізовувати стратегії оцінювання за допомогою цифрових сервісів, добирати цифрові інструменти оцінювання.
ПРН 12	Використовувати онлайн-сервіси, застосунки, відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну досвідом з дотриманням академічної доброчесності.
ПРН13	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідний навчальний матеріал з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН14	Здійснювати наукові дослідження (мікродослідження) у галузях психолого-педагогічних дисциплін та фахових методик.
ПРН16	Критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, реалізовувати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

Літературні джерела
Основні

1. Братко В.О., Паламар С.П. Сонет в історії української та світової літератури. 10-11 класи: посібник. Київ: Педагогічна думка, 2012. 128 с. URL: http://undip.org.ua/files/docs/Bratko_2012.pdf
2. Галич О.А. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середньовіччя. Луганськ: Янтар, 2003. 228 с.
3. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
4. Кирилук З.В. Література середньовіччя: Посібник для вчителя. Харків: Вид-во «Ранок»; «Веста», 2003. 176 с.
5. Ковбасенко Ю. І. Середньовічна література: посібник для вчителів і студентів. Київ. 2014. 102 с.
6. Козлик І.В. Світова література доби Середньовіччя та епохи Відродження («Картина світу». Естетика. Поетика): навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Івано-Франківськ: СИМФОНІЯ форте, 2011. 344 с. URL: <http://kozlyk.pu.if.ua/depart/ihor.kozlyk/resource/file/pdf/>
7. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література: Від античності до початку ХІХ ст. – Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2013. 368 с.
8. Шаповалова М.С., Рубанова Г.Л., Моторний В.А. Історія зарубіжної літератури: Середні віки та Відродження. Київ: Знання, 2011. 476 с.

Допоміжні

8. Алексєєнко О. «Божественна комедія» Данте. Всесвітня література в сучасній школі. 2018. № 8. С. 37–41.
9. Болдирєва В. Віковічна повість кожного: духовний і моральний сенс подорожі до Пекла героя поеми Данте Аліг'єрі «Божественна комедія». Світова література. (Шкільний світ). 2013. № 3. С. 27–30.
10. Коломієць Н. Еволюція героїчного епосу Західної Європи доби пізнього Середньовіччя. Літератури світу: поетика, ментальність і духовність. 2015. №6, 316-323. URL: https://journal.kdpu.edu.ua/world_lit/article/view/1340
11. Немиришин П.І. Цикл лицарських романів про короля Артура та лицарів Круглого Столу. «Роман про Трістана та Ізольду»: матеріали до варіативного вивчення. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 1999. № 10. С. 37 – 51.
12. Оленіч В.І. В. Шекспір «Ромео і Джульєтта». 8-й клас: урок зарубіжної літератури. Зарубіжна література в школі. 2018. №7/8. С. 66–75.
13. Сенік В. Політично-культурна місія європейського героїчного епосу в добу Середньовіччя: французька "Пісня про Роланда" та давньоруське «Слово про похід Ігорів». Зарубіжна література. Шкільний світ. 2012. № 17/18. С. 60–65.
14. Теренова Л. Прекрасна дама в дзеркалі сумному. Феномен куртуазної лірики у культурі середньовіччя. Зарубіжна література. 2009. № 45. С. 9 – 11.
15. Шалагінов Б.Б. Література середніх віків у Західній Європі. Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. 2003. № 5. С. 47 – 53.
16. Шкаруба Л.М., Шошура С.М. Середньовіччя: століття темряви чи світла? Зарубіжна література. 2006. № 7 – 10.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Безкоштовні електронні підручники онлайн «Гуманітарні науки» (<http://www.chitalca.html>).
2. Український шекспірівський портал. URL: <https://shakespeare.znu.edu.ua/uk/category/novini/shekspiroznachchi-studii/literaturoznavstvo/tragedii/>
3. Бібліотека зарубіжної літератури українською мовою. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/>
4. Каталог авторів, письменників, поетів. URL: <https://zarlit.com/>

Політика оцінювання

- **Політика щодо речення та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перескладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістові модулі 1 і 3 – усне опитування	55
Екзамен – усне і письмове опитування	45

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом